

MuziÄ•ka tradicija Boke

BUGARŠTICA, stara narodna pjesma ponajviše epskog, katkada lirskog ili mješovitog sadrÄ¾aja, ispevana u stihu duÄ¾em od deseterca, obiÄ•no u petnaesteru ili šesnaesteru. Stih je redovito cezurom podijeljen u dva metriÄ•ka dijela po sedam ili osam slogova (opširnije)

NAJSTARIJI SAÄŒUVANI MELOGRAFSKI ZAPIS NARODNE PJESME U BOKI KOTORSKOJ I PITANJE PJEVANJA BUGARŠTICA U PERASTU XVII STOLJEÄ†A

Miloš MiloševiÄ†

.... Perast je poslije Kotora, svakako, najznaÄ•ajnije naselje u Boki u kome su se bugarštice stvarale, prepisivale u privatnim kanconijerima i, bez sumnje, pjevale. U Perastu se, pored anonimnih prepisivaÄ•a, saÄ•uvalo više znaÄ•ajnih zbirki narodnih pjesama, a sakupljaÄ•i su bili crkvena lica, pomorci, nosioci raznih visokih funkcija u okviru opštinske autonomije....

.... Bilo se uobiÄ•ajilo da se i pjesme i stihovi umjetniÄ•ke poezije prenose u dugi metar bugarštice. Najvjerovatnije je do toga dolazilo baš zbog tradicionalno omiljenog muziÄ•kog napjeva, kojim se po drevnoj navici pratila ta vrsta pjesme. Tako je BogišiÄ† 1878. god. obratio paÄ¾nju da treba razlikovati prave i umjetne bugarštice. Prve su djelo narodnog pjevaÄ•a, a druge razna vještaÄ•ka preoblikovanja poznatih pjesama drugog tipa u tipiÄ•ne forme bugarštice (opširnije)

MUZIČKI FOLKLOR BOKE KOTORSKE

Stojan Lazarević

... Kako svojom meličkom strukturom, tako i sadržajem, pojedini napevi pokazuju neobičnu

starost ... To su najčešće popevke kratkog daha, uzanog obima, sirove u melodici, ali snažne u izrazu. U njima nailazimo i na poliritmičke kombinacije, čime je jasno označen njihov slovenski karakter....

... Srednji sloj čini najveći deo sakupljenog materijala. Kako po meličkim tako po ritmičkim i tonalnim osobinama on je bliži našem uhu, jer predstavlja tip donekle kultivisane melodije. Proces njegovog formiranja morao je svakako nastati u toku nekoliko kulturnih epoha, kroz dug period transformacije raznih muzičkih elemenata, donetih, uglavnom, iz unutrašnjosti bokeljskog zaleđa i sa Zapada...

... Crnogorski element počeo je silaziti sa brda dosta rano u Kotorski Zaliv. Ovde je morao naići na tip već razvijene melodije nastale pod uticajem jedne finije kulture i drugačijih uslova za folklorno stvaranje. Kao sirovija, crnogorska popevka morala je trpeti promenu i prelaziti postepeno u savršenu popevku, ne gubeći sasvim svoje osnovne karakteristike....

... Što se trećeg sloja tiče, njega čine popevke nastale pod direktnim uticajem dalmatinske popevke i zapadne muzičke kulture, pri čemu je očuvan kontinuitet s popevkama srednjeg sloja. U nekim slučajevima može se govoriti čak i migraciji dalmatinskih popevaka u ovu sredinu, gde su se tokom vremena sasvim aklimatizirale i postale svojom Bokelja općinije

VOKALNA MUZIČKA TRADICIJA BOKE KOTORSKE

Zlata Marjanovič - Krstič

» Bokeljsko muzičko narodno izražavanje je višeslojno, jer njegovi nosioci su istoga, dinarskog, porekla - narod koga je dinarska struja vekovima nosila na primorje, gde je, sudarajući se sa sobom i svojim muziciranjem, poput onih, bokeljskih planina i onoga, katkad, penjavovitoga mora postao Bokelj. «

» ... Ovde 'žive' dva stila. Dinarski je, u odnosu na muziciranje u matici, pojednostavljen, tj. 'umiven', ili još bolje, 'bez ostrih ivica' ... dok je primorski, u odnosu na srodne pesme susednih krajeva Dalmacije, na primer, na neki način 'zakržljao', tj. skoro ostao na istom nivou kao i pre jednog veka ... «

» ... Ako bi muzičku tradiciju Boke Kotorske trebalo sažeto opisati, za to bi bila dovoljna samo jedna rečenica, sastavljena od samo tri riječi: morem uglavan kamen. «opirnije

Lazar Seferović

... Iako Vuk Karadžić
uočava razlike u običajima, narodnoj noćnji, jeziku i popjevci unutar same
Boke, on naglašava i srodnost bokečke popjevke sa popjevka ostalih naših
naroda, ali i njenu specifičnost, "jer svaka popjevka Boke predstavlja jedan
moment iz života Bokelja". općirniije